

LEKTORSKÉ A PREZENTAČNÍ DOVEDNOSTI

PRACOVNÍ SEŠIT

Lektor: PaedDr. Olga Medlíková

Projekt **POMOZTE NÁM ZACHRÁNIT FARMÁŘE, JEHO PŘÍBĚH MINULÝ A BUDOUCÍ**
Hrazeno v rámci projektu MZe č. 56/2018

PŘÍPRAVA NA VZDĚLÁVACÍ AKCI

„Není pravdou, že věci neměníme, protože jsou těžké. Jsou těžké, protože je neměníme.“

Seneca

ZDROJE

PROCESY

VÝSLEDKY

CÍL

PŘÍPRAVA

PŘEDNÁŠKA

TÉMA + DATA

AKCE

SEMINÁŘ

LIDSKÉ ZDROJE

VYHODNOCENÍ

WORKSHOP

LOGISTIKA

KONFERENCE,
DISKUSNÍ
FÓRUM,
EXKURZE,
TRÉNINK...

CÍLE VZDĚLÁVACÍ AKCE

INFORMOVAT

NAUČIT

NATRÉNOVAT

VYŘEŠIT

ZAŽÍT

POBAVIT

MOTIVOVAT

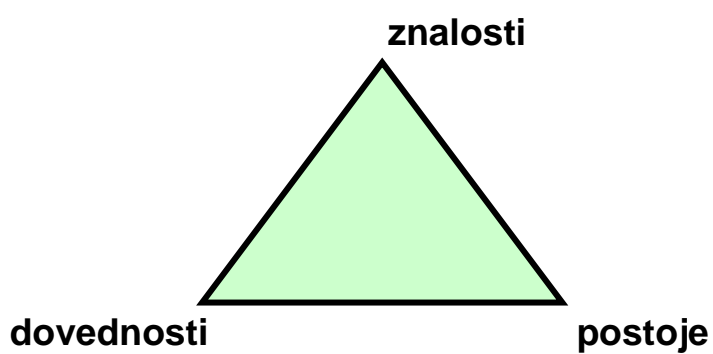
PŘESVĚDČIT

UKÁZAT

NASMĚROVAT

ZMĚNIT

PŘI UČENÍ OVLIVŇUJEME:

PREZENTAČNÍ DOVEDNOSTI LEKTORA

„Návnada musí chutnat rybě, nikoliv rybáři.“

MIMIKA

- Uvolněná mimika, zejména cvičení „masky“
- Úsměv
- Umět „udělat oči“
- Poloprofil (hezčí část obličeje)
- Mírný náklon hlavy

VIZUÁLNÍ KONTAKT

- Pravidlo 2/3:1/3 (lidé:pomůcka)
- Vždy chvíli setrvat pohledem u jednotlivého posluchače
- Při větší skupině vizuální kontakt do Z
- Pozor na „kývaly“
- Odpočinout si mohou pohledem do materiálů, nikdy nad hlavy publika!
- Pohled na kořen nosu působí jako přímo do očí – a my si odpočineme

POSTOJ A POHYB

- Stát v diagonále (váha na „zadní noze“)
- Kde to jde střídát stání a sezení
- Stojím, když chci převzít vládu nad procesem
- Sedím, když dávám najevo partnerství
- Pohyb pomáhá proti nervozitě
- Účelový pohyb – vše vypadá jako chtěné!
- Pohyb rozptýluje napětí a přidává zajímavosti

GESTIKA

- Používat spíše otevřená než zavřená gesta
- Velikost gest se odvíjí od velikosti skupiny
- Gesta doprovází projev, dávají mu šťávu
- Množství gest závisí na osobnosti mluvčího – lišíme se
- „Nezmrznout“ v gestu
- Pozor na gesta nedoporučovaná

PŘÍPRAVA LEKTORA

PŘÍPRAVA, SCÉNÁŘ, PROTOKOL, MINUTOVNÍK

Proč si dělat přípravu?

- „kostra příběhu“
- nezapomenete
- kontrola procesu
- „lektorský prostor“, když potřebuje čas
- podklad k hodnocení
- doklad o procesu

Obsah – co mít v přípravě?

- rozvržení tématu do časů
- aktivity, které budete se skupinou provozovat
- smysl, cíl a účel aktivit
- pomůcky
- výstupy jednotlivých částí akce
- lektorské poznámky (video, historka, soutěž, odměny, individuální práce či skupinová práce, icebreakery, kamerový trénink...)
- rezerva (vznikl čas navíc)

Podoba přípravy?

- sdílený template v elektronické podobě
- myšlenková mapa
- individuální záznam s barevným rozlišením časů, témat a aktivit

atd. atd. atd – podle potřeby, nálady a skupiny

LEKTORSKÉ A PREZENTAČNÍ TIPY A TRIKY

„Každého lze naučit – jenom každého trochu jinak.“

DYNAMICKÝ KLID

POSELSTVÍ (messages)

APELY

PARKOVIŠTĚ

SLIB

UVÁDĚNÍ ZDROJŮ

ČÍSLA

PRÁCE S CHYBOU

REAKCE NA OTÁZKY

ZPRACOVÁNÍ TRÉMY PŘI VYSTOUPENÍ:

- dýchací cviky
- dokonale se připravím (vzhled, projev, materiál, techniku, expert, reakce na námitky, rozbor publika)
- 1 frťan
- relaxační a meditační cvičení, uklidňující rituál
- Guarana, Speed 8, Rescue, čajové směsi
- pozitivní očekávání a odměny, motivátory
- cviky z jógy prstů, akupresurní antistresové body
- hudební programy zaměřené proti stresu (subliminální hudba, ASYS)
- zahřát žaludek
- ztotožnění se s místem

HLASOVÁ TECHNIKA

DÝCHÁNÍ (RESPIRACE)

TVOŘENÍ HLASU (FONACE)

TVOŘENÍ HLÁSEK (ARTIKULACE)

- dýchejte tzv. spodním dechem
- najděte si svoji přirozenou hlasovou hladinu
- rozrezonujte dutiny (hlavovou, nosní, ústní, hrudní)
- prsní tóny (hluboké) zvyšují důvěryhodnost
- hlídejte své tempo řeči, mluvte-li rychle, důkladně artikulujte
- intonujte barevněji, hlas často zní jen ve střední hlasové poloze (nudné)
- uvědomujte si své "parazity"- paralingvistické chyby
- redundance -opakování v projevu nevadí, opakujte ale důležité části promluvy
- velmi časté výslovnostní problémy jsou: zavřená výslovnost, sykavky, otevřené e, krátká výslovnost dlouhých slabik (př. vim místo vím), dlouhá výslovnost krátkých slabik (př. pivo místo pivo)
- na hlase se pozná nálada - zaveďte si rituál, jak se naladit pozitivně před vystoupením
- nejdůležitější na vystoupení je úvod a závěr, přizpůsobte tomu práci s informacemi, důležité věci v těchto místech zopakujte
- hlavní myšlenka by měla být jasná, stručná, spíše heslovitá (zapamatování)
- na závěr si nechte něco zajímavého, překvapivého, zábavného ...
- v závěru vystoupení někdy klesá naladění (chci to mít rychle za sebou), na hlase se to pozná
- pečujte o hlas, krční infekce léčete, nepřepínejte hlas, dostatečně pijte - když mluvíte, 2-3 litry i více tekutiny za den

PROBLÉMOVÍ ÚČASTNÍCI A METODY PRÁCE S NIMI

„Je-li nežádoucí chování tolerováno, má tendenci se posilovat.“

CO ZAJISTIT PRO ZDRAVÝ PRŮBĚH AKCE?

Nepřecházet problematické chování – reagovat.

Nejít proti osobě, ale proti způsobu projevu, podání myšlenky apod.

Opakovat upozornění, jestliže nedošlo k nápravě (jinak).

Humor většinou pomáhá.

Někdy je to osobní – výměna lektora/moderátora.

INTERVENČNÍ METODY = způsoby zásahů, jestliže se diskuse nevyvíjí dobře nebo existují rušitelé (řazeno od nejslabších k nejsilnějším):

1. akceptování požadavku rušitele
2. připomenutí preventivních opatření, pravidel
3. využití neverbální komunikace
4. nepřímý zásah
5. přímý zásah bez zapojení ostatních účastníků
6. osobní pohovor během pauzy
7. přímý zásah se zapojením ostatních účastníků jednání

AKTIVNÍ PROBLÉMOVÍ ÚČASTNÍCI

Mluvka

Drbna

Recyklátor myšlenek

Vševěd

Agresor

Brouk Pytlík

Pochybovač

PASIVNÍ PROBLÉMOVÍ ÚČASTNÍCI

Vrtil
Nezájmista
Odpadlík

DOPORUČENÁ LITERATURA

- Fisher, R.: Učíme děti myslet a učit se, Portál, Praha 1997
- Geissenhalt, R., Burkart, Ch.: Trénink paměti a koncentrace, Grada, Praha 2006
- Godefroy, Robert: Nauč se přesvědčovat, Alternativa, Praha 1994
- Goleman, D.: Emoční inteligence, Columbus, Praha 1997
- Lairová S.: Trénink paměti, Portál, Praha 1999
- Lewis, D.: Tajná řeč těla, Victoria Publishing, Praha 1990
- Medlíková, O.: Přesvědčivá prezentace, Grada, Praha 2010
- Medlíková, O.: Lektorské dovednosti, Grada, Praha 2010
- Morris, D.: Lidský živočich, KK, Praha 1997
- Nöllke, M.: Naučte se myslet kreativně, Grada Publishing, Praha 2006
- O'Keeffe, J.: Týden pro větší tvořivost, Talpress, Praha 1994
- Plamínek, J.: Řešení konfliktů a umění rozhodovat, Argo, Praha 1994
- Plamínek, J.: Vzdělávání dospělých, Grada, Praha 2010
- Portmannová, R., Schneiderová, E.: Hry zaměřené na zvýšení koncentrace a uvolnění, Portál, Praha 1995
- Praško, J.: Asertivita, Scarabeus, Praha 1994
- Šuleř, O.: Manažerské techniky, Rubico, Olomouc 1995
- Vester, F.: Myslet, učit se ... a zapomínat?, Fraus, Plzeň 1997